

UDVARHELYI HIRADÓ

UDVARHELYMÉGYE FÜGGETLEN POLITIKAI LAPJA.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor. fél évre 4 kor. negyed évre 2 korona.
Egy szám ára 16 fill. — Tanítóknak egész évre 6 korona.
Telefonszám: 14.

Felelős szerkesztő: **Becsek Aladár.**

Hirdetések a legolcsóbban számíttatnak. Nyilttér sora
50 fillér. Megjelen hetenként egyszer, 6-8 oldalon vasárnap
A hirdetés és nyilttér díja előre fizetendő.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Becsek D. Fia könyvnyomda

A jövő gondoljai.

Székelyudvarhely, május 4.

A választások országsszerte bevégeztek és megdönthetetlenül megállapítható, hogy a 48-ig Kossuth-párt végig az egész vonalon győzelmet aratott és abszolút többségben kerül be az új képviselőházba, mi a nemzeti eszme fényes diadalát jelenti.

A nemzet a szavazatával kimondotta, hogy helyesli a szövetkezett ellenzék vezérlő bizottságának politikáját. A nemzet szankcionálta a nemzeti ellenállást. Még pedig egyhangulag Egyetlen egy elítélő szó sem hangzott a koalíció politikája ellen egyetlen választókerületben sem. Ebben az egyhangúságban, a nemzetnek ebben az összeforradásában van az idej képviselőválasztások politikai és történelmi jelentősége.

Ha egyéneiben bíráljuk az új képviselőházat, úgy kétségkívül sok kiválóságnak és nagy tehetségnek hiányát fogjuk felfedezni. De az idej választásokat úgy kell fölfogni, hogy a választók nem annyira egyének fölött szavaztak, mint inkább az eszme mellett tüntettek: az alkotmányos szabadság s a nemzeti eszme mellett. Óhajtható, hogy a képviselő urak is így fogják föl a helyzetet s valamennyien ne higgyék el magukról, hogy egyéni tulajdonságaiknak köszönhetik egyhangú megválasztatásukat. Énnélfogva tehát érezzenek nagyobb kötelezettséget az iránt, hogy a nemzeti eszmét — melynek könnyű mandátumokat köszönhetik — hiven szolgálják.

Történelmi jelentősége az idej választásoknak az előző kormánypártoknak teljes eltűnése. Szabadelvű pártoknak és haladó pártoknak még csak magja sincs. A nemzeti ellenállás egészen elsőpörte őket a föld színéről. Ez a választások tanúsága. Ez a nemzet büntetése volt. Pártok és politikusok így még ki nem haltak egyetlen országban sem. Látszik, hogy absolute nem volt gyökerük a magyar földben, különben nem száradtak volna így ki, mikor ily pompával zöldül a tavasz.

Senki se sajnálja e pártok szomorú alakjait, de fájdalommal kell konstatálni, hogy még az elpusztulásukkal is ártottak a 67-es alapnak, amelybe burkolódtak. Nekik tulajdonítható, hogy az igazi 67-esek is kevés számmal jöhetnek be az új parlamentbe.

Azonban ne hogy félreértessünk. Ez nem azt jelenti, mintha egy parányit is busulnánk ezen.

De mégis föltámad az aggodalom, hogy a 67-es alapon álló kormány mögött oly kevés 67-es politikus fog ülni. Vajon nem fog ebből még válság kifejlődni?

Ez a negyvennyolczas képviselők hazafiságától, politikai higgadságától s belátásától függ. Be kell ugyanis látni, hogy a negyvennyolczas program néhány pontjának érvényesítéséről, az önálló hadseregről s önálló külügyi képviselőletről le kell mondaniok, mert ezeket a terheket az ország meg nem bírja (még ha a király és Ausztria miatt valószínű is lehetne); de ezek

helyett annál is inkább törekedhetnek programjuk más pontjainak érvényesítésére, az önálló vámterületre, külön jegybankra, a választói jognak a magyar nyelvhez kötésére, a népoktatás államosítására stb. Ha a 48-as párt vezérei 67-es kormányban szolgálhatják az országot, úgy a közkatonák is követhetik vezéreiket a 67-es alapon való alkotó munkában.

Wekerle miniszterelnök, de a miniszterek valamennyien, soha el nem mulasztják ideiglenes jellegük hangoztatását. A kormány-program is rendszerint, mint ideiglenes és átmeneti jellegű kerül szóba. E korlát mellett természetesen ez a program látszatra igen szűkös. A nagy közjogi kérdések elhalasztására és az általános szavazati jog behozatalára szorítkozik. Tehát egy negatívumra és pozitívumra. Egyik a negatív tengelye a magyar politikának, a másik a pozitív tengely, mely körül a legközelebbi jövőben forogni fog a magyar politika glóbusa.

De szerencsére ez csak a látszat. Az ideiglenes és az átmeneti program mögött mindinkább kibontakozik a nagy nemzeti politika programja. A magyar politikának lehetnek a viszonyok kényszere által kiszabott egyes kötött marsrutái. Súlyos helyzetek megteremthetik a kibontakozás oly terveit, a melyek új elemek gyanánt jelennek meg. De ezek csak olyanok, mint egy hatalmas folyam ujonan támadó mellékágai, a melyek azonban visszafolyanak a főfolyamban. Nem változtatják meg a főfolyam irányát s nem gyöngítik erejét. Sőt mély medret sem vágnak, egyedüli mély medre csak a főfolyamnak, a nemzeti politikának van és lehet. Ezt minél mélyebbre kell vágni, hogy benne hullámozzanak a nemzeti erő és fejlődés vizei. Csak ez a főmeder lehet állandó és örök, sőt ennek valóban ilyennek kell lennie.

A magyar nemzeti politika programja régóta kész, iránya határozott s még részletei is ki vannak dolgozva. Ez a nemzeti program mindenkinek szívében él, a ki igaz magyar, szívében él akkor is, habár ki sem mondja. Ez a magyar nemzeti állam fölépítése és megszilárdítása. Lehet-e képzelnünk nemzeti és alkotmányos kormányt, lehet-e képzelnünk képviselőt, sőt magyar embert e program nélkül? Bizonyára nem. A hazátlan volt kormány gonosz csapatja volt csak kivétel, mely csoport megrohanta az országot, hogy nemzeti szellemét megtörje, önállóságából és nemzeti jellegéből kivetkőztesse, a semmi más államnak alá nem vetett magyar államot Ausztria tartományává alázza le. A dühöngő nemzetárulás vérlázító kísérlete után azonban az igazi nemzeti politikának csak annál erősebb életre kell támadnia. Csak össze kell kapcsolni a hégagokat s át kell hidalni a lefolyt áradat által vájt mélységet s ennek a nemzeti politikának még munkaprogramját is megtaláljuk szinte minden kormányzati szakban.

A gazdasági, földbirtok- és iparpolitikának kihatása van egyszerre a népek fajsúlyára és számára. Mind a kettő, a mellett, hogy gaz-

dagá teheti a nemzeteket, növeli a számukat. Jó földbirtok- és iparkolitikával helyrehozhatjuk a legutóbbi évek súlyos veszteségeit a vagyonság és a népesedés terén, sőt fokozott mértékben újból létesíthetjük azt a nagyszerű fejlődést, mely a nyolczvanas évektől a kilenczszázas évek elejéig tartott. Kossuth nem csinálhat egyebet, mint csakis nemzetfejlesztő iparos politikát. Darányi Ignác csak folytathatja a szép nemzeti jövődőt ígérő kérdését. Wekerle is, mint pénzügyminiszter, folytatni fogja egy helyesebb fináncrendszer berendezésére vonatkozólag még régi pénzügyministersége korában történt kezdéseit. Az adók reformja ismét megcsendült legujabban ajkairól. Hol volnánk ma, ha ez az ismételt ígért már tény volna? A Wekerle-féle fináncpolitika is nem efemer, nem pillanatnyilag kigondolt, hanem valószínűságon állandó program. E program megvalósulásának kell fölszerelnie a magyar nemzeti politikát azokkal az anyagi eszközökkel, a melyek nélkül a legszebb nemzeti politika is csak üres frázis vagy papiros-intézmény.

Hiszünk a nemzet jövődjében s vezéreink bölcsességében. Hiszünk egy nagy és dicső nemzeti korszak elkövetkezésében. Ennek előkészítője kell, hogy legyen a kormány ideiglenes programja s a most összeülő Ház is, de csak az állandó nemzeti program valósíthatja meg teljesen és véglegesen.

Udvarhelymegye ünnepe.

— Főispán installálás. —

Székelyudvarhely, ápril. 29.

Ünnepet ült e napon Udvarhelyvármegye. Azok között a falak között, a hol még az imént a szenvedélyek lángja magasan lobogott, mely ké: szemben álló tábor annyiba hatalmába kerített, hogy a gyűlölködés és a keserűség künn a társadalmi életben is megmérgezte a társadalmi egyesülésnek minden viszonylatát s a politikai ellenfelekből engesztelhetetlen ellenségek lettek: e napon a szabadság tartotta ünnepét, mely a jogrend visszatérését és erkölcsi megtisztulást jelent.

Belső melegséggel, külső fényvel, mely erkölcsi tartalommal történt meg Ugron Ákos főispán installálása, mely a nemzeti eszme győzelmét jelenti, mely viszont minden igaz magyar szívében benne élt. Az új főispánt a nagy és nemzeti kormány állította Udvarhelyvármegye élére, mivel Ugron Ákos a hosszú harcban rendithetetlenül megállotta helyét s a nehéz időkben is vezére, irányítója volt e megyének s így érthető, hogy őt hivatalba lépésekor a megye közönsége, mondhatjuk ezt, egyhangu imponáló lelkesedéssel, a szívek meleg érzésével üdvözölte.

A beiktatás, jóllehet a választások másnapra az egész megye területére ki voltak tűzve, óriási közönséget gyűjtött egybe, úgy annyira, hogy a tolongás életveszélyessé vált Lent a

teremben a törvényhatósági bizottsági tagok és a meghívott testületek foglaltak helyet, míg fenn a karzatokon körben ültek be a nők minden helyet, s szépségük rózsáival, a parfümök illatával mintegy nagy, tömött virágkoszoru fonták be az ünneplő közönséget.

A gyűlés lefolyásáról a következő részletes tudósítás számol be:

Dr. Damokos Andor alispán a gyűlést 10 órakor nyitotta meg a következő beszéddel.

(Az elnöki megnyitó.)

Tisztelt közgyűlés!

Azon történelmi jelentőségű mozzanatok és események sorozatában, melyek Magyarország jövő sorsára, alkotmányára, a magyar államiság fejlődésére oly lényeges befolyással voltak, — egy újabb fordulat következett be. A borús idők sötét fellegei elmúltak a láthatárról, s egyszerre kisütött a nap, fényes sugaraival derűt, világosságot árasztott szét a kétségek által kinzott lelkekbe, a félt gondok és hazafiai aggodalmak helyébe az általános öröm, a magyar nemzet millióinak Hozsánája zendült fel, megértette hű magyar népének hő óhajtását a legelső magyar ember, megérezte szíve dobbanását királyunk nagy szíve, — s visszatért a béke, az egyetértés. A nemzetnek törvényeinkbe, alkotmányunkba vetett bizalma új erőre kapott, s bár nincs is befejezve a nagy mű, mely alkotmányunknak a legerősebb biztosítókkal leendő körülbástyázására irányul, de meg van téve ehhez a kezdő lépés, a mely most már a siker biztos reményével kecsegtet, — meg vannak erre nézve azok az előfeltételek, azok a biztosítékok, melyek a további fejlődésnek garanciáit képezik.

A királyi szó elhangzásával szinte lázas gyorsasággal követik egymást az események. Az ország ügyeinek legfelső fokon leendő intézésére, a magyar szent korona támogatására tanácsadókul azok a férfiak hivatnak meg, kiket maga a nemzet jelölt vezéreül ki. Megváltozik a kép a vidékeken is s azok vezérférfiaként új egyének jelöltetnek ki, új politikai irányzattal, új feladatokkal. Mert az az irányzat, mely alig csak egy év előtt elemi erővel áradt ki a magyar nép szívéből, s kereset és talált érvényesülést megbizottjainak megválasztásánál, — megtalálta a visszhangot a felsőbb régiókban is, s a maga őszinteségében és erejében kivívta azt az eredményt, melyet a népkarát kijelölt. A zordon tél elmúltával meghozta a tavasz a természetbe az új vérkeringést, — s a magyar nemzet hatalmas fája erős és új hajtásait abból a nedvből táplálja, melyet mélyen lenyúló gyökerei útján alulról szív fel és visz a magasba.

Örömmel üli a mai napon vármegyénk törvényhatósága is. Annak a békének, mely csapongó örömbé ejtette az egész országot, megjelent közöttünk a leghivatottabb hírnöke. Nem mint idegen, nem mint ismeretlen, de mint a vármegye szülőtte, kinek ősei is itt éltek, itt haltak, s kinek munkában eltöltött eddigi élete biztosíték a jövő munkásságához. És a vármegye, a szerető édes anya, osztatlan örömmel fogadja, köszönti és ünnepli; — nem előlegezett, de kiérdemelt bizalommal tekint működésére.

S most, a midőn annyi vész és vihar után a kibontakozás útjára léptünk, — midőn bizva bizunk abban, hogy jön, mert jönni kell egy jobb kornak, „mely után buzgó imádság epedez milliók ajkán“: forduljunk azzal a fohással a Mindenhatóhoz: Isten áld meg a magyart! A közgyűlést megnyitom.

Az elnöki megnyitó szavai végeztével lélekemelő szép momentum következett. Az egész közönség, mint egy ember felemelkedett s a Hymnuszt elénekelt. Ezután elnök a közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére nézve tett javaslatot.

Dr. Válcsik Ferencz lendületes beszéd keretében a következő határozati javaslatot terjeszti elő:

Mondja ki a törvényhatósági bizottság, hogy az 1905. évi november hó 11-iki közgyűlésén, a főispáni kinevezést tárgyaló belügyminiszteri rendeletnek, mint külön határozat tárgyát képező tárgynak, az eskületétel mint külön actussal való egybekapcsolása, a tagok hozzászólási jogainak kijátszására irányuló természetellenes dolog volt, mely ellen utólag is tiltakozik s kijelenti, hogy ez a jövőre praecedens nem képez.

A közgyűlés a javaslatot egyhangulag elfogadja.

Elnök felolvastatja a kinevezést tudósító táviratot, majd pedig indítványozza, hogy a főispán után a közgyűlés küldöttségét küldjön. E küldött-

ségbe **Gyárfás** Endre elnöke mellett tagoknak ajánlja: **Orosz** Lajos, **Sperker** Ferencz, **Soó** Gáspár, **Deák** Miklós, **Dr. Horváth** Károly, **Kisgyörgy** Sándor, **Péter** Károly, **Dr. Bodolla** Gábor, **Dr. Kovács** Albert, **Becsek** Aladár, **Pap** Zakor József, **Ugron** Zoltán, **Szabó** István, **Gyarmathy** Ferencz, **Bálint** György, **Orbán** Dénes, **Kovács** Dénes törvhat. biz. tagokat.

E küldöttséghez még számosan csatlakoztak, úgy, hogy mintegy 25—30 kocsi vonultak ki Szombatfalvára, az Ugronok családi kastélyában időző Ugron Ákos után.

A küldöttség szónoka **Gyárfás** Endre meleg szavakkal üdvözölte a főispánt, ki meghatva köszönte meg a bizalom megnyilvánulását. Ezután pedig az egész társaság kocsiakra ült s bevonult a megyeházához, hol szünni nem akaró éljenzéssel fogadták Ugront. **Dr. Damokos** alispán üdvözlő szavai után, **Ádám** Albert főjegyző felolvasta az eskümintát, melyet Ugron erős, tiszta hangon mondott utána és ez után a következő székfoglaló beszédet tartotta.

(A főispáni székfoglaló.)

Ugron Ákos: Tisztelt törvényhatósági gyűlés! Szíves fogadtatásokért fogadják köszönetemet, tudom ezen előlegezett bizalom nem annyira személyemet, mint azon elveket illetik, melyeket a múltban követtem és jövőben érvényesíteni óhajtanék.

Uram Királyomnak nagy nevű magas kormányunk felterjesztésére Udvarhely megye főispánjává való kinevezésemet örömmel fogadtam el, mert Önök közé, székelyvéreim közé jöttem, mely székelységnek történetével családomban története össze van forrva; melynek közügyeire befolyással lenni és érdekeiket szolgálni nekem csak öröm lehet. Elfogadtam főispáni kinevezésemet azért is, mert a mint a normalis parlamenti viszonyok Ő Felsőge bölcsessége folytán helyre állottak, azoknak kellett a kormányt és megyék vezetését átvenni, kik a nehéz és vésztyeles időkben helyeiket megállották; az ország letörése, alkotmányunk megsemmisítésére alakult nemzetellenes kormány törvénytelen intézkedéseinek ellen állottak, azok ellen minden vonalon küzdöttek.

Magas kormányunk első feladatának tekintem, hogy a közigazgatás körében és az állam igazgatás egész terén az alkotmányos rendet és a *jogfolytonosság elvét* minden irányban helyreállítsa; az alkotmányos életet ejtett sebeket orvosolja; újabb garanciákról gondoskodjon, hogy jövőre alkotmányunkat rossz tanácsadók fondorkodásai ellen megóvhassuk; a küzdelem hevében már már veszélyben volt *királyi tekintélyt helyre állítsa és emelje*.

Továbbá magas kormányunk óhajtja azon átmeneti idő alatt, — melyre a kormányt megalkotották — a *választói jog reformját* még pedig *a magyar állameszme nemzeti jellegének sérelme nélkül* az általános szavazati jog elvének keresztül vitelét.

Azt hiszem a t. törvényhatóság véleményét tolmácsolom, midőn kijelentem, hogy magas kormányunkat ezen hazafias tevékenységében támogatni fogjuk.

Képviselő választásoknál a rendelkezésünkre álló törvényes eszközökkel a visszaéléseket megakadályozni iparkodom, hogy a nemzet szabad akaratának nyilvánítását előmozdítsam.

Tisztviselő társaimtól elvárom az igazságot, szorgalmat, tisztességet és korrekt magaviseletet. Főispánságom alatt nagy gondot fordítok a közélet tisztaságára. Kortes szolgálatokat hivatalnok társaimtól nem kívánok, visszaéléseknél elnézéseket gyakorolni nem fogok.

E megye minden mozgalmára földmive-

lési, ipari, kereskedelmi, igazságügyi és minden egyéb társadalmi mozgalmaira iparkodni fogok befolyást gyakorolni.

Előttünk áll a székely kérdés sürgős megoldása, mert már is nagymérvű oláhországi és amerikai kivándorlást megakadályozni nem tudjuk. Nézetem szerint a székely kérdést az erdő- és birtokrendezési törvények átalakítása, a perrendtartás megváltoztatása, birtok minimum megállapítása; gyárak és hitel, tej és fogyasztási szövetkezetek felállítása nélkül megoldani nem tudjuk.

A székely népnek nem alamizsna, hanem jóakaratu támogatás és *munka* kell, hogy a vele született értelmességet és munkaerőt tudja értékesíteni és kihasználni!

Ezekben jeleztem azon elveket melyek engem irányítani fognak és melyeknek a magas kormány előtt kifejezője fogok lenni. Melyekhez még azon kijelentést csatolom, hogy ügyes bajaiban a szegény székely embert éppen oly szívesen fogadom, mint a megye előkellőségeit. Kérem a t. törvényhatóság minden egyes tagját, ezen nehéz feladatomban támogatni szíveskedjenek. (Hosszas éljenzés és taps.)

A lelkes éljenzés után, mely nyomon kísérte a főispán székfoglalóját, az üdvözlő beszédek következtek.

(Üdvözlő beszédek.)

Soó Gáspár: Méltóságos Főispán Ur! Tisztelt közgyűlés! A közelmúltban lezajlott események ország-szerte sok gondot és erős aggodást keltek, hiszen legdrágább kincsünket, az alkotmányt fenyegette veszedelem. De jól eső érzés fogott el, — úgy hiszem mindnyájunkat —, midőn a koronás király törvénytisztelete változatlanul bizonyult s ebből kifolyólag alkotmányellenes tanácsadóit elbocsátotta s ezzel a közélet minden terén az erőszakos romlást megszüntette.

Ezek után egy vigasztaló tapasztalattal ismét gazdagabbak lettünk. Kiviláglott, hogy a magyar alkotmány nem külső keret, melyet az abszolút hatalom legyőzhet, hanem élő szervezet, mely a magyar nemzet egész érzelm világával összes törekvéseivel és vágyaival teljesen össze van növe; oly élő szervezet, mely a nemzet egész tevékenységét mozgatja, a nemzeti erőt és öntudatot erősíti, fokozza. De még egy másik felemelő tapasztalatot is szereztünk, azt t. i. hogy az erőszakra épített hatalom szerencséje változó, a törvények ereje szüntelen ható, állandó s ez mindig győzedelmeskedik.

Abban a heves küzdelemben is, melynek hála Isten! végét értük, a vármegye volt a homloktérben, az első csatavonalban, melynek legszebb feladatai közé tartozik, hogy a közsabadság sértetlensége felett őrkdjék, ezt védelmezze. A küzdelemben kiváló sikereket ért el a magyar vármegye; a politikai bátorság ébresztését eszközölte, a közvélemény kifejlődésére és megnyiltskozására el nem muló hatást gyakorolt, passzív ellenállásával a kormány erőszakos törekvéseit megghusította s az alkotmányvédelem két exponense, a megnem szavazott adó és ujonczállítás dolgában éberül őrkdött. Felémelő és buzdító példát adott, hogy a hazát nemcsak akkor kell szolgálni, ha jóéreményeiben részesülünk, hanem még inkább akkor, ha veszedelem fenyegeti; ilyenkor kell a legnagyobb áldozatot hozni, s a hazaért mindent kockáztatni.

A küzdelemből vármegyénk is kivette részét, ha a többség későbbi időben kissé ernyedett is. A küzdelem vezére, az alkotmányvédő bizottság elnöke, vármegyénk jelenlegi érdemes főispánja volt.

Az első csatavonalban állott s igen nehéz körülmények között szilárd akaraterevel és széleskörű tudással, s ujos argumentumokkal küzdött, s soha sem ragadtatta magát a személyeskedés terére. Mikor úgy mutatkozott, hogy anyagi áldozatok szükségesek vármegyénkben az alkotmányos küzdelem fentartására, az első között jelentkezett s vállalt kötelezettséget; a küzdelemben végig kitartott. Vármegyénk szülöttje és birtokosa; ismeri a népet s annak szükségleteit úgy az anyagi, mint a kulturális téren; ismeri a társadalmi viszonyokat, a megye tradícióit, küzdelmeit s *hiszem*, hogy ezekből meríti okulásait s működésének eszközeit, melyek együttesen munkája sikerét biztosítják. Programja azt mutatja,

hogy a közélet tisztaságának megteremtése, a közgazgatás minden ágának javítása, a gazdasági élet fellendítése, a nép művelődési szükségletének kielégítése különös gondját képezi. Azt pedig tudom, hogy nem a nagyhangú frázisok, hanem a komoly munka embere s számításában a realitást mindig szem előtt tartja. Mindezekben tehát meg van okolva a bizalom; melylyel főispánunk személye, működése és kormányzása iránt viseltetünk.

Engedje meg a t. törvényhatóság, hogy Főispánunk ő méltóságát a vármegye nevében a legszívesebben üdvözlöm s kívánjam, hogy munkásságát a vármegye érdekében, a közjólét művelésében a legteljesebb siker kísérje; az a siker a mi bizalmunkat és szeretetünket fokozza; főispán ur ő méltóságának pedig az elérhető eredmény lelkiismerete nyugodtságának biztosítéka, nemes ambíciójának jutalma lesz. Programjának megvalósítására, hazafias kötelességének további teljesítésére adjon a Gondviselés főispán urnak erőt, kitartást. Támogatásunkra bizton számíthat. Isten éltesse! (Éljenzés.)

Orosz Lajos a megye gazdaközönsége nevében üdvözli meleg szavakkal a főispánt.

Dr. Valentsik Ferencz: Méltóságos Főispán Ur! Tekintetes törvényhatósági közgyűlés! A lánc csörgését akkor haljuk legjobban, a mikor leveszik. A vármegye tisztviselő karának a felülről jövő erős nyomás által béklyóba vert lelkiismerete lánczaitól felszabadulva, a főispáni székben örömprepső szívvel üdvözli Méltóságodat.

Egy jobb kor hajnalhasadását megtisztult lélekkel, nyomasztó álmából felébredve reményteljes bizalommal köszönti új vezérét, s hiszi, hogy szíve és lelkiismerete parancsszavát követve, igaz hazafias érzelmeivel harmóniában álló üdvös és hasznos munkát fog a Méltóságod bölcs vezérlete alatt végezhetni.

Ez idén korán jött el a tavasz, s az életet adó, és új életre keltő napsugár, nemcsak a természetet öltöztette át himes köntösébe, hanem a mi érzelmeinkben is előidézte a megújulást.

A tavaszi virágzás még nem azonos a természettel, s jöhet egy késői fagy, mely pusztává teszi a himes mezőt, s elhervasztja a fakadó virágot. A csábos ígéretek, a melyektől hangos az ország, a duzzadó remények, melyek ma megdobogtatják szívünket, holnap már a keserű csalódás, és a kiábrándulás marcangoló érzetével válhatnak.

Nem a pihenés, hanem a fokozott munka és erős küzdelem napjai köszöntenek ránk. És ebben a munkában és küzdelemben nem csábos ígéretekre, hanem erős jellemes, a harcban edzett és kipróbált férfiakra van szükségünk.

Ily körülmények közt ép abban találunk biztos megnyugvást, hogy nem oly férfi ül vármegyénk főispáni székébe, kinek előlegeznünk kell a bizalmat, hanem olyan, a ki közülünk való, kivel közös minden érzelmünk, minden gondolatunk. Az ő egész multja, nyitott könyv gyanánt áll előttünk, s ebbe az erős hazafias érzéstől sugalt törekvések, a szűztiszta jellemesség, férfias nyíltság, bátorság, s a pose és gőgnélküli mindenütt bizalmat tiszteletet és szeretetet keltő nyíltszívűség cselekedetei vannak bejegyezve.

Ily vezér mellett édes lesz a munka s könnyű a küzdelem.

Arra kérjük ő méltóságát vezessen minket szeretettel, legyen hozzánk bizalommal. Elnézést azonban nem kérünk, mert tudjuk, hogy Méltóságod akkor lesz méltó önmagához, hogy könyörtelenül megalkuvást nem tűrő szigorral üldözi és lehetetlenné teszi a visszaéléseket, ostromozza a munkátlanságot, renyheséget, és elernyedést, ha nem tűr foltot sóha a tisztviselői kar becsületén, ha megtorol minden ballépést, s ha úgy irányítja a tisztviselők működését, hogy minden egyes tagnak köz és magánéleti szereplése korrekt, szeplőtelen és tiszta legyen, mely tiszteletet, előismerést parancsol, s megszerzi minden irányban azt a bizalmat, mely a sikeres munka elsőrangú feltétele.

Tudjuk mindannyian, hogy a gyémánt sem egyéb, mint a szénnek egy idealison tisztán kifejeződött alakja, s ma már a szénből mechanikusan is lehet gyémántot előállítani. Végezze Méltóságod ha szükség lesz rá ezt a munkát is, s vármegyénk soha el nem muló hálája fogja koszoruba gyűjteni az így szerzett érdemeket. A tisztviselői kar nevében biztosítom Méltóságodat kitartó munkásságunk odaadó támogatásunkról, s az ég áldását kérjük működésére. (Éljenzés.)

Ugron Ákos főispán törvényben gyökerező jogánál fogva, **Dr. Kovácsy Albert** ügyvédet vármegyei tiszteletbeli tisztí főügyésszé és **Dr. Paál Árpád**

árvaszéki ülnököt, tiszteletbeli megyei főjegyzővé kinevezi. (Lelkes éljenzés.) A kinevezettek az esküt a közgyűlés színe előtt nyomban leteszik, mire elnök a közgyűlést bezárja.

(A tisztelegések.)

Gyűlés végével a testületek a megyeház kistermében gyűltek össze s a következő sorrendben tisztelegtek Ugron Ákos főispánál:

1. Ev. ref. papság.
2. Unitárius papság.
3. Izraelita hitközség.
4. Katonai helyőrség küldöttsége.
5. Vármegyei központi és járási tisztikar és Székelyudvarhely városi tanács.
6. Kir. törvényszék, kir. ügyészség, kir. járásbíró.
7. Pénzügyigazgatóság, számvévisés, kir. adóhivatal, pénzügyőr.
8. Áll. realiskola.
9. Róm. kath. gymnasium.
10. Ev. ref. kollegium.
11. Államépítészeti hivatal, posta és távirduhivatal, vasuti állomásfőnökség.
12. Tanfelügyelőség és népoktatási intézetek.
13. Áll. erdőhivatal.
14. Parajdi sóbányahivatal.
15. Agyagipari szakiskola.
16. Kereskedelmi és ipari egyesületek.
17. Jegyzői egyesület.
18. A város polgársága.

(A bankett.)

Délben Ugron Ákos főispán a Budapest-szálló nagytermében, mintegy kétszáz terítékes bankettet rendezett. A felkészültök sorát a szíves vendéglátó főispán nyitotta meg, ki ő felségére üritette poharát. **Dr. Damokos Andor** alispán a kormányt éltette. **Orosz Lajos** a főispánt, **Deák Miklós** szintén a főispánt, **Ugron Zoltán** Valentsik Ferenczet és **Paál Árpádot**, **Gyertyánffy Gábor** a főispánt, **Damokos Andor** a vendégeket, **Vajda Ferencz** a főispánt, **Valentsik Ferencz** a főispánt, **Solyomossy Eadre** **Orosz Lajost**, **Molnár Károly** a tulipánkert hölgyeit, **Horváth Károly** **Soó Gáspart**, **Zakor József** a főispánt, **Deák Miklós** a főispánét, **Váry Albert** a főispán édesanyját éltette.

A társaság a legjobb hangulatban a késő délutáni órákig elmulatott.

(A fáklyásmenet.)

Nagy napnak ültük meg az estélyét. Ki nem látta volna azt, hogy mint tört föl a szívekből a régi napok lelkesedése; ki nem vette észre, hogy a törvény, a jog és igazság ott él a nagy közönség szívében, mintegy szent atyai örökség s ezt a napot, a béke, azonban a nagy munka napját várta, amikor újra feltámad.

Nyári eső hullt alá, a mi azonban egyáltalán nem akadályozta a közönséget abban, hogy az utcákat megszállva ne tartsa. A főispán tiszteletére rendezett fáklyásmenetet a Kossuth-utca alsó szegletétől indult ki, s a Kossuth-utcán végig feljőve, a megyeház előtti téren állt meg. Az üdvözítő beszédet itt.

Szemlér Ferencz tartotta: Méltóságos főispán ur! Székelyudvarhely nemes városának hazafias polgárságát látja színe előtt megjelenni Méltóságod. Ez a polgárság örömtüzeket gyújtott, hogy jelképezze vele azt az ujjongó szeretetet, mely eltölti szívét akkor, mikor az alkotmányos király kegyelméből s az alkotmányos kormány bizalmából ez ősi megye éien üdvözölheti Méltóságodat. Méltóságod egy becsületes munkában eltöltött életnek, az elveihez mindig híven ragaszkodó s mindig azok szerint cselekvő áldozatokra kész igaz székely jellemnek örökbecsű kincseivel foglalta el magas hivatalát. E kincseknek megingathatlan sziklájához köti e város polgársága is a maga legszebb reményeit s ezért száll most Méltóságod felé megkülönböztetett tisztelettel a polgárság rajongó szeretetének impozáns megnyilatkozása.

Mert történelmi nagy idöket élünk. Sötét, rettegéssel tele éjszaka borult reánk eddig, melynek homályában kétes hatalmak akartak megfosztani mindattól, a mi minden magyar honpolgárnak legszentebb s legdrágább vagyonát képezi. De — hála a magyarok Istenének — eltűnt az éj, eltűntek az orzók, a huhogó baglyok, sivitó denevérek odúikba húzódtak s ránkvirradt a szent munkára hívó reggelnek áldó pirkadása. Előttünk terül el a maga mérhetetlenségében a nemzeti erőteljes élet anyagi és erkölcsi haladásának szántóföldje. Évtizedek rossz kormányzatainak áldatlan munkája folytán az erő-

teljes nemzeti létnek ez a szántóföldje elsatnyulva és parlagon hever. Most mikor ránk hasadt a hajnal, felettünk csattog a felzabardult honfiai érzések dalos pacirtája s ránkborul az ég a maga napsugarával, áldástosztó esőjével, most kell ebbe a földbe belé akasztanunk a komoly tettekkésztségnek, az elvek szerinti való cselekvésnek, régi magyar erkölceinkből fakadó hazaszeretetünknek ekevasát s fölshántani vele ezt a földet mélyen, hogy majdan megteremhesse számunkra az igaz szabadság, anyagi és erkölcsi függetlenség jegyében az erőttől duzzadó kifejtett nemzeti életnek tápláló kenyerét.

Méltóságod is az ekeszarván tartja a kezét s e város polgárságának azért is oly nagy az öröme, hogy ez ősi megye területén épen Méltósága az, aki az ekeszarván tartja a kezét. Midőn tehát e nagy és nehéz munkára indul Méltóságod, tekintse meg azt a polgárságot, mely eszének tehetségével, szívének magyar érzéseivel s izmának fáradságos munkájával ragaszkodik e röghöz s csak Méltóságodnak tette hívó bizalmas szavát várja, hogy a nemzetmentés munkájában minden tehetségével segítségére legyen.

Fogadja hát szeretetében Méltóságod e várost, e város polgárságát s minden lépését, melyet e város s e megye érdekében tenni fog. Kísérje Istennek bőséges áldása! Éljen! (Lelkes éljenzés.)

Ugron Ákos főispán röviden ismételte a nap folyamán hangoztatott elveket. Eget verő éljenzés követte beszédét, mely után a közönség a legnagyobb rendben szétoszlott.

És ezzel Udvarhely megye lélekemelő szép ünnepe véget ért, hogy a beköszöntött alkotmányos renddel és békével a szorgalmat munkálkodás visszatérjen Udvarhely megyébe.

BELFÖLD.

A választások eredménye. Székelyudvarhely város képviselőjéül, miután **Szakács Zoltán** alkotmánypárti a szavazás megkezdése előtt visszalépett, egyhangulag **Dr. Kovácsy Albert** függetlenségi lett megválasztva. Az udvarhelyi járásban **Kállay Tamás** függetlenségi, szintén egyhangulag lett megválasztva. A kereszturi járásban **Dr. Gyarmathy Dezső** és **Dr. Viola Sándor** függetlenségiéi közt heves küzdelem volt, amely azonban Gyarmathy fényes győzelmével végződött. Az oklándiban **Heltay Ferencz** 8 szavazatával szemben **Dr. Hinléder Ernő** függetlenségi 1176 szavazatot kapott. Oláhfaluban **Sinkó József** pesti rajztanárt választották meg.

Politikai jegyzetek.

Székelyudvarhely, május 4.

A béke, mely az uralkodó és a nemzet között köttetett, minden joga érvényesülését nem adta meg a nemzetnek. Nem kaptuk meg minden jogos követelésünket, de viszont semmi jogos követelésünkről le nem mondottunk. A nagy vita legkeményebb anyaga, a katonai követelések kérdése, megmaradt továbbra is kemény materianak. Megformálható, mondhatnók: tételes eredménye ezen a téren a küzdelemnek nem sok, vagy legalább is nem sok — láthatóan.

De, hogy a küzdelem ebben az irányban eredménytelen lett volna, alkalmasint azok sem hiszik, akik hirdetik. Nem minden eredmény megfogható, megmenthető és ahol a harc erkölcsi értékekért folyik a megállapodásban, mely az erők új elhelyezkedése szerint történik, hatások fejlődnek ki, amely hatásoknak az ereje, jelentősége szabatosággal meg nem becsülhető. Hiszen a mi küzdelemünk is igen nagy részben egy szellem, egy felfogás, egy erkölcs nélkül való erkölcs ellen folyt, amelynek büne, veszedelme, ártalmassága, leggonoszabb mérge épen az volt, hogy a maga lelkével töltött meg intézményeket is, amely intézmények magukban sem veszedelmesek; sem ártalmasok, sem a nemzet java és boldogulása ellen való nem voltak. Csak úgy kezeltettek és úgy használtattak fel, hogy veszedelmes és gyűlöletes szint kellett kapniok a nemzet szívében.

Mi a hadsereget természetesen még szervezetében se tartjuk magyar nemzeti szempontból ilyen hibátlan intézménynek. Meggyőződésünk és álláspontunk a katonai követelések kérdésében érintetlenül maradt a békekötés után annak, ami volt a békekötés előtt. De amit fentebb mondtunk, természetesen áll erre az intézményre is.

Ha a hadsereg vezetőségéből olyan szellem sugárzik a véderő területére, amely a nemzeti érzés éltető melegségét árasztja rája, ahelyett, hogy hideggel és köddel borítaná el, mint ahogyan ez idáig történt, akkor a küzdelem éppen nem volt meddő és a békekötés, ha a paragrafusok hallgatnak is róla, nemzeti kincseinket ezen a téren is igen becses értékkel gyarapította.

*

Szterényi kereskedelmi államtitkár beszélt oraviczai választói előtt és amilyen természetes, hogy nem választók használatára szánt ígéretek és szövegek foglaltatnak benne, olyan magától értetődő az a feszült figyelem, amelylyel az egész gazdasági figyelem várta és fogadja a Wekerle-kormány kereskedelmi és ipari terveinek az ismertetését. Az államtitkár beszéde nagyszabású terveket vázol. Szinte szédítő a perspektíva, amit megnyit és szkeptikus szemlélő hajlandó a realitásokban is kételkedni. Ez a szépség azonban nem jogosult. Körül kell nézni ebben az országban, meg kell látni a parlagon heverő területeket, akkor el lehet hinni, hogy a kihasználatlanságnak, az elhanyagoltságnak, a pazarlásnak ez az országa hatalmas, mindent átfogó gazdasági konstrukciónak ad ideát és anyagot.

Maga Szterényi jelenti ki, hogy nem egy átmeneti kormány, nem is egy országgyűlési ciklusnak, hanem még hosszabb időnek a szorgalmas munkája tudná valóra váltani, a mit ő megcsinálандónak, és megcsinálhatónak jelöl meg. Addig nagy változások történhetnek, kormányok jöhetnek, mehetnek. A tudós szakember nyugalma kell hozzá, hogy ciklusait ne zavartassa külső eshetőségek által. A program részletei csakugyan ezt a hozzáértő biztosságot, a napi politikát mellőző államférfi pragmatikus eljárását árulják el.

Két nagy részre oszlik Szterényi programja. Az elsőt még több kapocs fűzi az aktuális politikához. A vámkérdésről szól és a kereskedelmi szerződésekről. Magja az önálló vámterület elvének a vallása és kifejtése. Természetesen mindenben fedi a kormányprogramot. Szterényi a detailok között is fest ujját, mutat meglepőt. A mit az ipartörvény revíziójáról, a kereskedelmi alkalmazottak jogviszonyának szabályozásáról és kötelező agkori biztosításáról kilátásba helyez; az érdekeit százezrek táborában szenzációsan fog hatni. De ezek részletek. Az igazi szenzáció mégis csak az marad, hogy a kereskedelmi politika egyik illetékes tényezője olyan jövőt mutat, a hol a magyarság tud is, akár egy harmónikus gazdasági program alapján ipari erőt szerezni, magát minden elérhető harcra felvértezni. Az erő nélkül folytatott harc után jól esik a küzdelem nélkül szereshető erő ilyen dalát hallani.

*

Immár döntött a nemzet. Alig van pár választás hátra és az eddigi eredményt nem hiusítják meg az új számok. Az eredmény pedig, a mi különben nyilvánvaló volt az, hogy a függetlenségi 48-as párt abszolút többségben jut be a parlamentbe.

Ő felsége ezt a kabinetet ideiglenesen bizta meg. Az átmeneti kabinet megfogja valósítani az általános választási jogot, a melynek alapján új választást rendel el. Az akkori többségből fog aztán a király új kabinetet kinevezni.

Ma még természetesen nem tudhatjuk, hogy a viszonyok hogy alakulnak, de lehetetlenségnek tartjuk, hogy egy-két év alatt, a mikor az új választásokat kiirhatják, megváltozzék az ország hangulata. A legvalószínűbb, hogy az általános választói jog alapján kiirt választásokból még sokkal erősebb függetlenségi többség kerül ki. Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter mondotta czéglédi választás előtt: „Meddig fog tartani az az átmeneti korszak, melyre a kormányt vállaltuk, nem tudom. Azt, hogy a nemzet akkor, mikor teljesebben lesz képviselve a parlamentben, miképen fog határozni, szintén nem tudom. De ha azt fogja határozni, hogy mi vezessük továbbra is az ország ügyét, természetesen ezen kívánalomnak kötelességszerűen megfogunk felelni.” A jövő képe nem is alakulhat másként. Kétszer döntött a nemzet egy része. Mert csak részének nevezhetjük a választók je-

lenlegi számát. Harmadszor, ha majd a nemzet egésze fog dönteni, ez a döntés ismét nem lehet más, mint kifejezett akarat a magyar független állam kiépítése iránt.

UJDONSAGOK.

Székelyudvarhely, május 6.

Egyről-másról.

Tele tödővel szíva május reggelén a nyílt mezőn az életadó nedvektől párolgó anyaföld illatát, úgy érezzük, hogy nemzetiségi izgatónk és a szocialista apostolok olyan Anteusok, a kik elvesztették a talpuk alól a földet, a mely testüket lelküket építésben tartja. Homályos szobákban, füstös korcsmákban, az erőt emésztő modern munka műhelyeiben kiszáradt a szívükből az ép érzés. Nem érzik a magyar föld éltető erejét, nem látják a nemzeti összetartozandóság kapcsait, nem látják saját boldogulásuknak itt levő feltételeit. Oktalan gyűlölség és fásultság eltölti őket képtelen agyremekkel, vágyakkal, idegen hazában beválni égerkező reménységekkel.

Hol van annak a nemzetiségi izgatónak az egészséges érzése, a ki azt hiszi, hogy a maga gyűlölködésének, a megélhetés küzdelmei között meghibbant koponyájának erejével ki képes irtani ebből a földből egy ezredév óta beszivott magyar szellemét. A ki azt hiszi, hogy a maga kis eszével, a maga követői kis csoportjával képes megsemmisíteni és ujjal pótolni mindent, a mit e földön, erdőben, mezőben, házakban, intézményekben, műveltségben a magyar szellem teremtett. A ki azt hiszi, hogy nem lévén képes tért nyitni a maga ambícióinak egy nagy nemzeti kulturában, bármi tekintetben is nagy lehetne egy apró, nemzetiségi különletben? A ki nem érzi, hogy a maga képességeit sokkal jobban, eredményesebben használhatja föl a meglévő, megbonthatatlan kulturális kötelékekben, mintha elrugaszkodik tőle?

Nehéz dolog egységes érzést találni az anyagi kérdésektől mozgótt szocialista izgatókban, a kik nemzetköziséget, vallástalanságot, embergyűlöletet hirdotvén, rosszindulatu tömegekké gyurják a kezük nehéz munkájával élő embereket s elkülönítik azoktól a társadalmi osztályoktól, a melyek műveltsége, emberséges indulata és vagyonoossága egyedül képes a szegénysorsban levőket fölemelni. Balga hit, tévelygő tudás, mely azt képzeli, hogy a korcsmák és műhelyek nehéz levegőjében megfogamzott indulatokkal társadalmi és gazdasági reformokat lehet csinálni; hogy a haza erőadó szellemétől elválasztott tömegek jobb rendet tudnak teremteni, mint a mi sok ezer önfeláldozó hős, nagyszellemű államférfi, hűséges polgár munkája nyomán fakadt és fejlődött.

Május első napját a bér munkából élő iparos népretegek, a városi szegény néposztályok ünnepévé avatták a mult század szocialis küzdelmei. A falu egyszerű népének már ősidők óta ünnepe.

Ha felhasználják az emberek ezt a napot arra, hogy kimenjenek a szabadba, a végtelen erejű természet harmóniája bizonyára áthatta szívüket. Érezhették a magyar anyaföld összetartó hatalmát; áthatta egész valójukat az az érzés, hogy itt mindennek az egyetemes boldogulás, a nemzeti nagyság felé kell törnie. A mi tulajdonság, cselekvés, vagy érzés ezzel ellenkezik, elsőpri a föld, a természet parancsszava, a magyarság jószelleme, a melynek örökké való rendeltetését immár egy ezredév tanusítja.

A városi választók névjegyzéke. Székelyudvarhely város központi választmánya közhírré teszi, hogy a város képviselőválasztóinak ideiglenes névjegyzéke, a felszólamlások és észrevételek megtehetése végett, folyó május hó 10—15. napjain a városi tanácsbáznál közszemlére van kitéve.

A Székelyvasút forgalma. Utasok száma 1905-ben: I: 1335, II: 19884, III: 91445, katoná 6117. Bevétel a személy forgalom után: 62049 kor. 59 fillér. Az utasok által megtett út 2537000 km. Teher forgalom: Érkezett: agyag, föld 51. bor és must 607, épület-fa 148 (elszállított épület-fa 17803, tűzifa 663, donga 26). fonal 82, liszt stb. 1504, mész-, cement 273, buza 10, árpa 88, rozs 10, tengeri (kukoricza) 2.163, zab 90, egyéb gabonaneműek 58, repce és egyéb olajvetemények 20, hüvelyesek 1. burgonya, takarmány-repa stb. 65, olajok, zsírok 49, petroleum és egyéb ásványolajok 405, sór 292, széna, szalma, szecska 30, szesz és pálinkaneműek 168, téglá, fedélcserép 197, trágyaneműek 28, vas és aczél, vas- és aczél-árúk 765, zsiradék 85, egyéb

árúk (élő állatok és katonai javak kivételével) 1.827 tonna. Összesítve érkezett 9761, elszállított 27345 tonna.

A Polgári Önképző- és Segélyző-egylet folyó hó 20-án d. u. 2 órakor saját nagytermében évi rendes közgyűlést tart, melyre az érdekeltek tisztelettel meghívotnak. Táragsorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. Az 1905. évi számadások megvizsgálása és az erről felvett jegyzőkönyvek felolvasása. 4. Az 1906. évi költségvetési előirányzat bemutatása. 5. Tisztviselők és választmányi tagok lemondása és azok újráválasztása. 6. Indítványok.

Esküdtszéki főtárgyalások. A helybeli kir. törvénytörvényes esküdtbiróság f. évi I-ső ülészakát a mult hónap utolsó hetében tartotta meg. Az első nap Özv. Benedek Jakabné gyilkosság büntetése való felbujtás miatt 5 évi fegyházra ítéltetett. Második nap Szüke Miklós gyújtogatás büntetése miatt 4 évi fegyház büntetést kapott. A harmadik nap Barabás Bálint szándékos emberölés büntetése miatt 10 évi s a negyedik napon Hadnagy Zsigmond balált okozó súlyos testisértés büntetése miatt 3 évi fegyházra ítéltetett. A tárgyaló tanács-elnöke végig Dr. Bodolla Gábor kir. törvényzéki elnök; bírák a 2 első napon László Domokos és Demény Ferencz; a 2 utolsón pedig Demény Ferencz és Harmath Jenő kir. törvénytörvényes bírák voltak. Közvádó végig Szabó István kir. alügyész volt. Védők: Az első nap Dr. Jodál Gábor ügyvédjelölt, a 2-ikán Dr. Hinléder Ákos ügyvéd, a 3-ikán Dr. Soó Dénes ügyvédjelölt, a 4-iken Dr. Vass Lajos ügyvéd.

Halálozások. Nosz János birtokos, életének 80-ik évében f. hó 1-én elhunyt Iglón. A megboldogultban Nosz Gusztáv tanár édesatyját gyászolja.

Pálffy Károly nyug. főreáliskolai tanár f. hó 3-ikán este életének 57-ik évében meghalt. Egy derék, köztisztelőben álló férfi hunyta le ő benne szemeit. Haláláról özvegyen maradt neje a következő gyászjelentést bocsátotta ki: Alólírottak a szív legmélyebb fájdalommal tudatják, hogy a legjobb férj, nevelő apa, testvér és rokon tarcsafalvi Pálffy Károly ny. főreáliskolai tanár, a magyar unitárius egyház főtanácsának, törvényhatósági bizottságnak és városi képviselőtestületnek tagja f. év és hó 3-ikán estéli fél 8 órakor életének 57-ik, boldog házasságának 30-ik évében meghalt. Hült teteme az unitárius egyház szertartása szerint a halottas háznál tartandó ima után a helybeli ev. ref. temetőbe f. hó hó 5-én d. u. 4 órakor fog nyugalomra elhelyeztetni. Béke poraira! Özv. Pálffy Károlyné, Gálffy Róza neje. Gálffy Annuska, nevelt leánya. Pálffy Mihály ügyvéd, testvére, neje Huszár Zsuzsa s gyermekeik; Gyula és neje Pál Erzszi s gyermekeik; Ilona, Mihály, Ákos, Lenke és férje Szabó Dénes. Özv. Pálffy Ferenczné sz. Ugron Borcsa, sógornője és gyermekei: Ferencz és neje Vén Ilona s gyermekek; Jenő Béla, László. Gálffy Kálmán főszolgabíró és neje Jakabházy Póli s gyermekeik, Gálffy Nella és férje Nagy Lajos s gyermekeik, Gálffy Zsuzsa és férje Lehmann Róbert, Gálffy Julia és férje Ferenczi Gyula és gyermekeik, Gálffy Ilona és férje János Gyula és gyermekeik, mint sógorai és sógornői.

Sándor Dénes életének 58-ik, boldog házasságának 34-ik évében, folyó hó 4-én délután 5 órakor hirtelen elhunyt. A megboldogultat folyó hó 6-ikán délután 4 órakor helyezik örök nyugalomra a róm. kath. egyház gyászszertartása mellett. Halálát gyászolják: Sándor Dénesné Sántha Teréz, özvegye. Özv. Sándor Jánosné, Szabó Mária édes anyja. Sándor Juliánna férj. Reiner Jánosné, Sándor József, Sándor Ágnes férj. Pap-Zakor Józsefné, Sándor Veronika férj. Novák Ferenczné, miat testvérei. Sántha Imre, Sántha János, Sántha Juliánna és férje Szabó Ferencz, Sántha Albert és neje, Reiner János, Pap-Zakor József, Novák Ferencz, sógorai, illetve sógornője.

A „Székely Dalegyet” évi rendes közgyűlését, folyó május 13-án vasárnap délután 3 órakor tartja meg a Ferencz-rendiek elemi iskolahelyiségében, melyre ugy a rendes, miat a pártoló tagokat e helyen is meghívja az elnökség. Táragsorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. Pénztári jelentés. 4. Bizottsági jelentések. 5. Tisztujtás.

Kivonat a hivatalos lapból. A m. kir. földművelésügyi miniszter a mult evben kiirtott dúvadak elpusztítóit, és pedig Tankó Ignác szentegyházsfalvi lakóst 30 korona és Bán Péter székelymúzsosai lakóst 120 korona jutalomban részesítette. — *Felfogott csikók.* Folyó évi április hó 26-án Bene község határában 3 drb csikó felfogatott és pedig: 1 drb 2 éves fekete kaczka csikó, bal hátsó lába siklóján

fehér; 1 drb 1 éves fekete méncsikó, homlokán csillag, bal hátsó lábán, siklaján fehér; 1 drb 1 éves sárga méncsikó. A csikókat jogos tulajdonosa a benei körjegyzőnél átveheti. — *Felfogott sertés.* Szederjes községben 1 drb 9 hónapos szőke gője sertés felfogott. Igazolt tulajdonosa átveheti a községi bírótól. — *Elveszett csikó.* A folyó évi április hó 15-én bogárfalvi Simon Jánosnak 1 drb 3 éves piros-szörű kancza-csikója, homlokán csillag jegy, a Bogárfalva nyomásos határról elfutott. Körözendő. — *Körözendő egyének.* Grünberger Esaiás és neje Weiszhausz Hermin, Özv. Sober Pálné szül. Bakó Anna körözendők feltalálása esetén vagyoni viszonyaikra nézve kihallgatandók.

Bankett a választók tiszteletére. Dr. Kovácsy Albert Székelyudvarhely város országgyűlési képviselője folyó hó 4-ikén este a városi választók tiszteletére, megválasztatása alkalmából, fényes vacsorát rendezett. A vacsora öt étteremben folyt le a legjobb hangulatban.

Gör. kath. esperes-ház. Székelyudvarhely város gör. kath. hitközsége minden szegénysége mellett elhatározta, hogy a város fővonalán a Kossuth-utcában fekvő, már romlásnak indult papi és esperesi lakóháza helyett, egy a céljának megfelelő kőházat épít és a már régebben villámütés által megrongált kőtemplomát kijavítja. E célból a hiányzó összegig belügyminiszteri engedély alapján gyűjtést rendeznek. Adományok Sándor István espereshez küldendők.

Leányiskola Szarvason. Nemes és kiszámíthatlan fontosságú társadalmi mozgalmat indított Szarvason mint egy ottani lapból olvassuk, az állami polg. leányisk. tevékeny igazgatója: Weinberger Fanni. A szarvasi, egyben a békésmegyei leányokhoz — kik iskolai tanulmányaikat elvégezve, idejüket a szülői háznál töltik — lelkesítő felhívást intézett, egy leányegyesület alakítása érdekében. Az egyesület célja: a közművelődés előmozdítása; felolvasások, irodalmi, művészeti estélyek rendezése, valamint női iparmunkák kiállítása által a magyar nemzeti szellem ápolása, a nemzeti érzelmek fejlesztése. A közművelődés előmozdítására alakult leányegyesület — alapszabályai értelmében — csak az alapítványokból gyűjt tőkét, egyéb jövedelmét közművelődési intézmények támogatására, segélyezésére fordítja. Az új egyesületnek van 20 alapító-, 112 pártoló-, 95 rendszeres tagja. Kilencvenöt leány lelkes, buzgó fáradozása nem maradhat eredménytelenül a nemzeti közművelődés terén.

Székely-fürdők és ásványvizek a bukaresti kiállításon. Mivel a székely-fürdők és ásványvízforrások tulajdonosai talán a költségekre való tekintettel nem mutattak hajlandóságot arra, hogy a bukaresti kiállításon részt vegyenek, a m. kir. földművelésügyi Miniszter megízta a székelyföldi kirendeltséget, hogy a fürdőket és ásványvizeket gyűjteményesen mutassa be s fedezze a kiállítással felmerülő költségeket. A magyar kiállítási bizottság előzékenységből rendelkezésre bocsátott előnyös helyen megfelelő díszes elrendezéssel kiállításra kerülnek ennél fogva az idegenek befogadására is alkalmas nagyobb fürdők aquarellben festett látképei, a székelyföldi fürdőről felvett fényképek, képes levelezőlapok, prospektusok, ismertető füzetek és ugyanott az összes ásványvizek. Ezenkívül gondoskodni fog a kirendeltség, hogy az összes székelyföldi ásványvizek a látogatóknak nyílt palackokból poharanként és mindig behűtve felszolgáltassanak és az összes kiállítási vendéglőkben árusítsanak. Reméljük, hogy a kiállításon való eme részvétel a székelyföldi és ásványvizek forgalmára nem lesz hatástalan, ez uton is felhívjuk a székelyföldi és ásványvíz tulajdonosokat, hogy fürdőink és ásványvizeink kiállításának sikerét, a mi első sorban is az ő érdekük, igyekezzenek előmozdítani.

x **A Világegyetem** összeségében és így földünkön is megnyilvánuló nagy átalakulások és belső források nap nap után foglalkoztatják a gondolkodó embert. A Vezuv borzasztó kitérése és tengerentúli San-Franciskóban történt rettenetes földrengés emléke sokáig fog élni mindenki benn. Ki ne érdekelné tehát ezen jelenségek okait iránt, ki ne kutatná azokat a titokzatos erőket, melyek felettünk állva csak pusztító hatásaikkal jelentkeznek. A megismerés munkájában a magyar közönség A világegyetem című most megjelenő munkában hű segítő társat nyer. Cholnoky Jenő és Kövesligethy Radó egyetemi tanárok vállalkoztak arra, hogy az Athenaeum kiadásában megjelenő Műveltség Könyvtára harmadik kötetében, A Világegyetemben a Föld és a Csillagvilág minden tünetéit ismertessék. A vulkánizmus című fejezetre már most is felhívjuk olvasóink figyelmét, a mely fenti kérdésekre szépen megírt formában és számos művészi kiviteli természetű képekben és részben s színes műmellékletben válaszol. Evvel a munkával különben e napokban bővebben fogunk foglalkozni.

TAVIRATOK.

Budapest, május 5.
(Érk. d. u. 2 ó.)

Apponyi mandátuma.

Jászberényből többszáz tagból álló monstre küldöttség ma délben átnyújtotta Apponyi Albert kultuszminiszternek mandátumát a függetlenségi párt helyiségében, hol számos képviselő is megjelent.

A jászberényiek nevében Kócz Menyhért esperes-plebános üdvözölte Apponyit, ki hosszú válaszában köszönte meg a mandátumot és a bizalmat, melylyel Jászberény őt immár negyedszázad óta szakadatlanul kitünteti; majd megemlékezve a választások lefolyásáról, kijelenti, hogy az igazán a nemzet őszinte megnyilatkozása volt, a régi rendszer teljesen eltűnt. Ama tény, hogy a függetlenségi párt a választásokból abszolút többséggel került ki, amaz átmeneti kormányzatnak jellegét, melyre vállalkozunk, nem változtatja meg, de nem is bontja fel azon pártok szövetségét sem. Mi tudjuk méltányolni ugymond, azon szolgálókat, melyeket a 67-es alapon álló fegyvertársaink a nemzeti ügynek tettek. Nem bontjuk fel ezen szövetséget, hanem együtt működünk a haza üdvére, szemelött tartva azon megállapodásokat, melyek alapján kormányt vállaltunk.

Választási mozgalmak.

Selmeczbánya Kossuth Ferencz visszalépése folytán felszólította Herczegh Mihály függetlenségi jelöltet. Pallaviczini örgróf győzelme bizonyos.

Besztercei választókerületben Kualesz Godofréd volt szabadelpárti, pártonkívüli, pártonkívüli programmal egyhangulag képviselővé megválasztották.

Szabadka első kerületében Mukics Simon függetlenségi jelöltet egyhangulag képviselővé választották.

Naszódon Csokon János volt szabadelpártival szemben Onisor nemzetiségi fellépett.

Nyiltér.*

Nyilatkozat.

Hivatkozással Dr. Kállai Tamás képviselőjelölt úrnak a „Székelyudvarhely” cz. lap f. évi 33-ik számában megjelent. „Nyilatkozat”-ára, mint fültnak ezennel kinyilatkoztatjuk és bizonyítjuk, hogy Dr. Kállai Tamás úr t. hó 23-án Alsófalván tartott programbeszédében a többek közt ezeket mondotta: „Sajnálattal jutott tudomásomra, hogy ebben a községben a pap és a tanítók létrevezetik a népet s egy hazaárulónak a partjára csabítják, ahelyett, hogy kötelességüket teljesítenek, vagyis a pap hazaszeretetre oktató és a tanítók hazafias irányban vezetnek a népet. Ilyen hazafias néküli papot és tanítókat nem tűrhet meg a község; azért ha — mint képviselő felmegyek Budapestre, legelső dolgom lesz felkeresni a vallás- és közoktatásügyi Minisztert s kieszközölni, hogy ezeket a tanítókat büntetésből helyezze el innen. Dr. Kallay Tamás képviselő-jelölt úr ezeket a szavakat utolag magyarázhatja a tettsége szerint, de el nem mondhatták nem teheti. Mi az igazság érdekében kötelességünknek tartjuk kijelenteni, hogy Nt. Peter Károly esperes úrnak e tárgyban az Udvarhelyi Híradó f. évi 18. számában megjelent „Nyilatkozat”-a a valóságnak teljesen megfelel.

Alsófalván, 1906. április hó 30 án. Mirtse Dénes áll. isk. ig. tanító, Molnár Márton, Karma József, Szócs János, Kacsó Béla, Molnár Dénes, Hajdó Ferencz, Káli Karoly id., Kovács Domokos, Zombori András, Biró Sándor id., Szegedi Károly áll. isk. tanító, Biró Sándor ifj., Fülöp Ferencz.

Hogy az eredeti nyilatkozattal szóról-szóra meg-egyezik bizonyítom.

Alsófalván, 1906. május 9.

Szász Dénes, körjegyző.

Kiadja: Becsek D. Fia könyvnyomdája

Telefonszám: 14.

Sz. 1638—906. ki.

Versenyajánlati hirdetés.

Székelyudvarhely város tanácsa a helybeli katonai laktanya udvarán építendő úrszék munkálatait a tanácsnál megtekinthető terv és költségvetés alapján, írásbeli ajánlati tárgyalás útján szándékozik biztosítani.

Kikiáltási ár: 2185 kor. 20 fillér.

Versenyajánlati feltételek:

1. Hogy ajánlattevő az építési tervet, elő-méret és költségvetést az általános és részletes építési feltételeket és helyi viszonyokat ismeri, ismeri az egységi árakat és a munka keresztvitelére a kiszabott határidőt.

2. Írásbeli zárt ajánlathoz az építési elő-méret és költségvetésileg megállapítva levő összeg 10%-a mint bányapénz csatolandó.

3. Ajánlatok a városi tanácshoz czimezve **folyó évi május hó 7-én délelőtt 10 óráig** beadandók, az azután beérkezők tekintetbe vétetni nem fognak.

4. A vállalatba azonnal kiadandó munka végrehajtása már május 10, de legkésőbb 15-én megkezdendő és két hónap alatt vagyis folyó évi július 15-ig, az ezen határidőn túl mindennapi késedelemért vállalkozó által fizetendő napi 10 kor. kötbér terhe alatt befejezendő.

5. Az előirt időben beérkezett szabályszerű ajánlatottevők közül a munkát a legelőnyösebb ajánlatot tevőnek adatik ki.

6. A vállalati összeg munkaelőhaladás szerint hiteles kereseti kimutatás alapján fog kifizettetni.

Egyéb feltételek az általános és részletes feltételek, valamint vállalati szerződésben fognak körülírni.

Székelyudvarhely város tanácsa 1906. évi április 27-én.

László Albert
jegyző.

Gotthárd József
polgármester.

Fürdő bérbeadás!

Lövete község közbirtokossága
a tulajdonát képező

Dobogó-fürdőt

folyó 1906 évi május hó 20-ikán
tartandó nyilvános árverésen 5 évre
bérbe adja.

A bérlet áll: 8 szoba és mellék-
helyiségekből, továbbá 2 fürdőmedence és
egy borvíz forrásból. A szobák buto-
rozva vannak.

Bencze Lőrincz,
közbirt. elnök.

Valódi ólomzárolt luczerna és heremag.
Erfurti vetemény- és virágmagvak.

Üzletáthelyezés!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség
szíves tudomására hozni, hogy üzletem
áthelyeztem az Alsó-piaczterre,
a szent Ferenczrendi barátok temploma
közelében levő, újonnan épült

Frölichné-féle helyiségbe

hol egyszersmind nagyon szép raktárt
rendeztem be mindezen fűszerárakban,
rizsek, kávék, tisztított petroleum,
porcellán, üveg, gyermekjáték, disz-
mű-árak, függő, fali és asztali lámpákban.

Aradi listekben stb. stb.

Mindig friss fűsze árak tisztán kezelve.

Amidőn kérem a nagyérdemű közönség
szíves pártfogását, ígérem, hogy igye-
kezni fogok minden esetben igen tiszt-
elt vevőimet a legjobban és legolcsób-
ban kiszolgálni. — Teljes tisztelettel

SZENTPÉTERY GERGELY

Ablaküvegezés és képráma-készítés.

Nagy raktár Baross, Borszéki és Kászoni vizekben

KORBULY gyógyszerész-féle
„FENYŐ-BORSZESZ“
 „Sós borszesz havasi fenyő kivonattal“
 tartalmazza a havasi fenyő balsamduis erejét, s mint ilyen kipróbált jó hatásánál fogva nélkülözhetetlen háziszer, mely ugy külsőleg mint belsőleg használható.
 Ugyszintén kitűnő háziszer a már igen elterjedt
KORBULY gyógyszerész-féle
„Sós borszesz.“
 Nagybani főraktár:
Udvarhely vármegye részére
Gál János Utóda
 ezégnél
Székelyudvarhelytt.

5 koronáért
 küldök egy postacsomag 4 és fél kiló (kb. 50 db) kevéssé megsérült
pipere-szappant
 rózsá, liliumtej, orgona, ibolya, rezeda, jazmin, gyöngyvirágból szépen összeválogatva, a pénz előzetes be-
 küldése esetén v. utánvétellel.
Auffenberg József, Budapest, Bezer. di-n. 3.

A világhírű
 „**EMKE**“
szoba padló-lack
 kapható:
GERGELY JÁNOS UTÓDA
Tamás Balázs üzletében
 Székelyudvarhelyt
 hol a legjobb minőségű aradi liszt-, kiváló finom kávé-, fűszer-, festék- és egyéb házi cikkek legszolidabb beszerzési forrása.

!! Legújabb szabadalom !!
„LUX“ acetylen készülékek
 önálló telepeknek.
 Kezelés nélküli, önműködő, vízbe-eső rendszerű, teljesen veszélytelen fejlesztők.

Villamos berendezések
 városok, kastélyok, gyárak, szállodák, múzeumok- és magán házak világítására és erőátvitelre.
Speciálitás: Önálló telepek (electro gének.)
Motorok: benzin-, gáz stb. re Üzembiztos, tartós és kevés keze-
 lést igénylő legjobb gépek.
Fejér és Schmiadt
 Budapest, Eötvös-tér. 2. sz.

Üzlet áthelyezés!
 Tisztelettel hozom a n. é. közönség nagy becsü tudomására, hogy
czukrászdámat és kávéházamat
 folyó évi május hó 15-én
 a Kossuth-utczában levő Gergely Ferencz féle házba, a mostani m. kir. dohánytőzsdébe
helyezem át.
 E naptól pedig
jelenlegi üzlethelyiségem kiadó.
 A n. é. közönség szives pártfogását kérve vagyok
 mély tisztelettel
Ernst György.

Az Udvarhelymegyei Takarékpénztár Részvénytárs.
 Székelyudvarhelyen a fő-, valamint a Székelykereszturi és Oklándi fiókintézeteinél
elfogad betéteket
 évi 4% kamatoztatás mellett, (a tőke-kamatadót az intézet sajátjából fizeti).
Kölcsönöket ad
 váltókra évi 7%
 betáblázott kötelezvényekre évi 6% kamat és lejáratonként 20 fil. díj mellett (ez idő szerint.)
Bevált sorsjegy- és érték-papír-szelvényeket.
Az igazgatóság.

TÖRÖK a szerencse kovácsa!
Felülmúlhatatlan az a szerencse, mely bankházunknak kedvez. — Rövid idő alatt 25 millió koronánál több nyeresémet fizetünk ki nagyrabecsült veivőknek; ezek között a két legnagyobb nyeresémet, és pedig: kétszer a nagy jutalmat, a
600,000 koronás főnyereményt, a legnagyobb **400,000** koronás főnyereményt, továbbá 5 a 100 000, 3 a 90 000, 2 a 80 000, 3 a 70 000, 3 a 600 000, több 50 000, 40 000, 30 000 25 000, 20 000, 15 000 és ezeken kívül számtalan 10 000, 5 000, 3 000, 2 000, 1 000, 500 koronás és egyéb nagy nyeresémet
 Ennéltovább ajánljuk, hogy a legközelebb kezdődő, a világ legesélydusabb osztályosorszájában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencse sorsjegyet. A most kezdődő 18-ik új magyar osztályosorszájában
125.000 sorsjegyre **62.500** pénznyeremény jut és összesen **16 millió 457 000 korona** hatalmas összegot sorsolnak ki.

Rendelje meg a neve mellett álló szerencseszámot!
 So! pénz szöppe varázslja az életet! Talán megiepi a ferj a feleségét vagy az asszony az urat a neve mellett álló sorsjegy megvetele által egy főnyereményvel! A veletlen nagy szerencset játszik az életben és könnyen megiehet, hogy éppen egy szerencses veletlen tolván a neve mellett álló számot eltalálta, melyre egy nagy nyeresémet jut.

Agap. Adel	4040	Dezso, Erzsébet	6411	Ivan, Jolán	12105	Otto, Melánia	21441
Adolar, Agnes	6314	Ede, Eszter	9868	Jakab, Józsa	20284	Ódón, Narcisz	20989
Adoll, Avoia	9007	Elek, Etel	19521	János, Judit	20983	Pál, Neszti	24236
Agoston, Amália	19162	Elemér, Flóra	20580	Jenő, Juliska	24203	Péter, Olga	24277
Aladar, Ania	20445	Emil, Franciska	22032	József, Karolin	24265	Pista, Paula	28876
Albert, Asatolia	21619	Endre, Frida	24252	Kalmán, Katiuka	28874	Richard, Pelagie	22715
Alred, Apollonia	24245	Ernő, Genoveva	24363	Károly, Katalin	29634	Róbert, Petronella	35640
Akos, Aranka	24285	Ferenc, Gertrud	29633	Kornél, Klára	35318	Rudolf, Piroška	37411
Ambras, Beria	28881	Friyes, Gabriella	34933	Kristof, Klotild	36825	Salamon, Regina	38164
Andras, Blanka	34352	Pülöp, Gizella	36779	Lajos, Kornelia	38138	Samu, Rózsika	38238
Annal, Borbála	36451	Gábor, Hedvig	38118	Laszlo, Krisztina	38226	Sándor, Rozalia	41921
Arnold, Boriska	37424	Gáspár, Heléna	38173	Leo, Kunigunda	41919	Simon, Sári	83891
Arpad, Betti	38169	Gergely, Hearriet	41795	Lipót, Laura	64204	Tamás, Sarolta	84769
Arthur, Bela	41794	Geza, Hermina	51398	Lorinc, Lenke	84738	Tibor, Szerena	89049
Aurel, Brigitta	41738	Gusztáv, Hilda	84702	Manó, Leonia	86014	Tihász, Theodora	92773
Attia, Cecília	84309	György, Ibolyka	84780	Markus, Lidia	90370	Tivadár, Terez	125508
Balás, Cornelia	84773	Gyula, Iduska	89219	Marton, Lina	101939	Tóbiás, Teres	123504
Balint, Dora	86065	Hennrik, Ilona	101914	Mátyás, Ludmilla	123502	Vendel, Valéria	123508
Bernad, Dorottya	101404	Hermann, Ilma	123501	Minaly, Lujza	123507	Viktor, Veronika	123516
Béla, Cecília	106999	Hugé, Lika	123596	Miklós, Magdolna	123519	Vilmos, Viktória	123520
Benedek, Eufenia	123595	Ignac, Irén	123546	Miksa, Malvin	123514	Vince, Vilma	123518
Bernát, Emma	123509	Illes, Irma	123510	Mór, Marzit	123515	Zoltán, Zsófia	123521
Daniel, Erzsztin	123513	Imre, Izabella	123511	Nándor, Mária	5483	Zsigmond, Zuzsanna	123522
David, Evi	123517	István, Janka	3512	Orban, Mártha	8826		
Denes, Evelin	5637	Izidor, Ioanna	8632	Osikár, Matild	12314		

Legnagyobb nyeresémet esetleg **1.000,000 korona,** továbbá egy jutalom 600,000, 1 nyeresémet 400,000, 1 a 200,000, 2 a 100,000, 2 a 90,000, 2 a 80,000, 2 a 70,000, 2 a 60,000, 1 a 50,000, 3 a 40,000, 3 a 30,000, 6 a 25,000, 9 a 20,000, 13 a 15,000, 44 a 10,000 korona és még sok egyéb nyeresémet. Az I. osztályú sorsjegyek tervszerű arai:
 1/8 eredeti sorsjegy frt —.75, vagy K 150; 1/4 eredeti sorsjegy frt 1.50, vagy 3 korona.
 1/2 eredeti sorsjegy frt 3., vagy K 6 —; 1/1 eredeti sorsjegy frt 6 —, vagy 12 korona.
 A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében kadjuk Hivatalos tervezet alapján. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk azonnal, de legkésőbb
1. évi május hó 15-éig
 hozzánk bizalommal beküldeni, miután feuti szerencseszámok gyorsan elfognak
Török A. és Társa
 Sörgönczim: Törökek, Budapest. **BANKHAZA BUDAPEST.** Sörgönczim: Törökek, Budapest
 Hazánk legnagyobb osztályosorszájék üzlete Fővárosi oszta!yos-szájék üzletei: Központ: **Teréz körút 6/a**
 I. hók: **Váci körút 4/a.** II. hók: **Múzeum körút 11/a.**

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságu portlandora cemenetet olcsón ajánl
BRASSÓI PORTLAND GEMENTGYÁR
 Brassóban Székelyudvarhelytt kapható Rösler és Gábor uraknál.